

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra VESTALINDEN (1838)

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN, 1909, s. 196. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm01-shoot-idm140207706087984/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

VESTALINDEN

(1885)

Ned over Tiberen og Romas Høie
Sit første Lysglimt sender Dagens Øie,
Og heelt i Guldglæds straalr Bjergets Top;
I Morgenrøden flyver Fuglen op,
Og ingen Vægt dens Bryst og Vinge tynger,
Mens for den unge Dag sin Fryd den synger.
Fra Bjergets Sti, hvor Æslet har sin Gang,
Igjennem Luften lyder Klokketklang;
Fra Dalens Vei, hvor Hjorden gaær forbi,
Blidt toner Hyrdefloittens Melodi;
Fra Skovens fjerne Lunde Hornet klirer,
Og giver Hindens leite Fødder Vinger.
Alt vækkes i den klare Morgenstund,
Alt lever op, paa Bjerg, i Dæl, i Lund,
Alt rører sig langs Tiberflødens Sider,
Hvor mellem Siv den gule Bølge glider.
Hist roer en Fisker — hist paa Bredden staaer
Hans unge Hustru med de brune Haar;
Den lille Søn, som nys hun holdt ved Batmen.
Hun høit mod Lyset løfter op paa Armen.
Og hist fra Hyttens Dør, hvor Duggens Graad
Paa Mossen og paa Græsset perler vaad,
De muntre Børn paa Engen ud sig skynde,
For strax med Leg nu Dagen at begynde.

Dog medens udenfor den store Stad
Hver Skabning rører sig og aander glad,
Og Alfing drikker Liv af Lysets Kilde,
Hvi drager gjennem Byen nu saa stille
Fra Vestatemplet, fra Gadiudens Hjuu,
Den tause, sørgekledte Skare frem?
Hvi gaae Licitorerna saa dybt nedbøied?
Hvi vandre Præsterne med Sorg i Øiet,
I Glædsen af den friske Morgensøl
Omkring den tættilukte Bærestol?

Hvi lyde foran Toget nu de bange.
 De dybe, tængstelige Klagesange? —
 Ak, bag sit dunkle Forhæng Baaren har
 Det levende og dog saa stumme Svar:
 Der sluttet Fulvia, den unge Qvinde,
 Bestemt til Gravens rige Offer, inde,
 Hun, som sin Eed, sit Kydskhedsløfte, brod;
 Der høeres Vestalinden til sin Død,
 Mens hist paa Torvet, som til Tømplet støder,
 Nu hendes Elsker — nu Marcellus bløder. —
 Bestandig fremad Sorgetoget gaar,
 Og hver en romersk Ridder, som det naaar,
 Sig slutter sorgfuld til de mørke Rader,
 Der skride langsomt gennem Byens Gader. —
 Alt den collinske Port, en Bue lig,
 Og alt Forbrydermarken viser sig;
 Der Graven er, der er den dybe Hulie,
 Som snart den unge Fulvia vil skjule.

Men træd herhen paa Veien, ved hvis Rand
 Just nu det store Baal man tænder an,
 Mens fra det Fjerne Chores Sang sig nærmer.
 Her hviler Loftets Lem, som Hulens skjærmer,
 Og som, naar eengang den er lukket til,
 Sig aldrig meer for Dagen aabne vil;
 Her Stigen staaer, som, naar nu brudt er Staven,
 Skal bringe Offret skridtvils ned i Graven,
 Men ad hvis Trin hun op ei mere gaar.
 Her — dybt paa Hulens Bund — en Løibænk staaer
 Og her det lille Marmorbord, hvis Plade
 Alt bærer Skualen og de gyldne Fæde,
 Der gjemme Vand og Æie, Melk og Brød,
 Til Livets Næring ved en langsom Død.
 I Krogen hist den matte Lampe hænger;
 Den lysc Dag nu reent dens Glands fortrænger,
 Men o, det varer kun en føle Stund,
 Da vil den skimme klart i Hulens Bund;
 Hødt vil den flamme, naar først Graven lukkes,
 Før den gaar ud — før den for evig slukkes.

I langsom Gang til Hulens Toget naaer;
 Paa Jorden sættes ned den lukte Baar,
 Og medens Folket Gravens Rand omringer,
 Med dæmpet Stemme Sargechoret bringer
 Ved Fløiternes den melankolske Klang
 Til Vestas Guddom en Forsoningssang.

I Baalet Præsten ud sit Offer gyder,
 Og Choret sidste Klage-tone lyder
 Endnu da Baarens Forhæng drages af,
 Og Fulvia henvandrer til sin Grav.
 Med sænket Hoved Jorden hun betræder,
 Af Sløret dækket, i de hvide Klæder
 (Den ubesmittede Gudindes Dragt)
 Og i den purpurøde Kappes Pragt;
 Og som en Støtte staaer hun taus og stille
 Paa Grændsen nu, hvor Liv og Død sig skille.
 Da træder Præsten til — og brat hans Haand
 Om hendes Hoved løser Slørets Baand
 Og Kjæden, der om Halsen rundt sig vinder --
 Og pludselig, som naar en Sky forsvinder,
 Fra Vestalindens Pande Sløret gled,
 Mens over Skuldren Kappen synker ned.
 O see, hvor ung og skjønt — En Genius lig
 Her ved sin egen Grav hun hæver sig
 Til Døden viet og mod Mørket bøjet:
 Paa Jorden fæster stirrende hun Øiet,
 Ret som om Synet af den hvide Dragt,
 Nu hendes Dødsdragt, hende gjør forsagt.
 Fast om den ene Haand den anden holder,
 Men ei til Bøn som før hun dem folder,
 Den dybe Skræk dem ene binder fast.
 Da løfter hun sit Hoved op ihast,
 Og som forvirret hun omkring sig skuor,
 Og Hver, som seer det, i sit Hjerte gruor.
 Medet opklares dog det stive Blik,
 Medet tilbage hun sin Samling fik —
 Hun rødmer høit — og høit det Bryst sig hæver,
 Som Mindets Qval og Lyst nu gjennembæver.
 Dybt sænker hendes Pandc sig igjen
 Og til den aabne Grav hun træder hen,
 Af Præsten støttet, som den Svage fører.
 Det første Trin af Stigen hun berører,
 Saa staaer hun atter stille — Dødens Chor
 Til hende taler med de sidste Ord:

Nu bort fra denne Verden gaaer
 Din Fod, mod Dybet vendt:
 Den Sol, som høit paa Himlen staaer,
 For dig slet Løb har endt.
 Ei meer i Aftenrødens Skin
 Dens Nedgang skuor du,
 Og aldrig meer du aander ind
 En Morgenluft som nu.

Af hver en jordisk Ven forladt
 Paa Eensomhedens Vei,
 Du vandrer til den stille Nat,
 Som Stjernen klarer ei.
 Der, gjennem Mørkets Porte frem,
 Ad Smertens trange Sti,
 Du stunder mod det sidste Hjem,
 Hvor Straffen er forbl.

Een Trøst dog rummes i din Vee,
 End er dig Vesta nær;
 Af hendes Lampe skal du see
 I Mulmet Straalens Skjær.
 Fra Luen lyser Naadens Bud,
 Og luttret ved dens Skin,
 Og favnet mildt som Dødens Brud,
 Gaer du til Hvilen ind.

Her Choret taug — og Vestalindens Fod,
 Der paa det første Trin af Stigen stod,
 Dens næste Trin nu skjælvende berører;
 Og nu — som naar en Tones Klang man hører
 Langsomt at hændøe, saadan Dødens Pant,
 Ung Fulvias Skikkelse, for Øiet svandt.
 Først — mens ad Stigens Trin hun nedsteg stille —
 Først tabte Blikket hendes Fod, den lille,
 Saa af den ranke Skabning Meer og Meer,
 Til sidst det fagre Hoved kun man seer.
 Da standsed hun medseel — og hendes Øie
 Sig uvilkaarlig vendte mod det Høie,
 Mod Himlen og mod Solen med et Blik,
 Hvori sin Glands af Døden Livet fik.
 Kun et Secund det varede — dog sig glemte
 I Blikket Minder, som man aldrig glemte —
 Da Vei til Dyhet hendes Øie fandt,
 Og Brynet, Panden, Lokkerne forsvandt.

I Grotten Vestalinden sidder stille;
 Paa Væggen seer endnu hun Lyset spille
 Igjennem Hvælvingens det aabne Tag
 Som liffigt Gjenskin af den unge Dag.
 End seer hun Stigen — end kan hendes Øre
 En Gjenklang af de mange Stemmer høre,
 Der over Jorden blandes til et Chør.
 Som afgang Liv og Død af disse Ord